

Sporočilo za javnost
petek, 29. maj 2020

Gradbeništvo po epidemiji koronavirusa: Enake pravice za zaposlene, kot jih imajo zaposleni pri zavezancih Kolektivne pogodbe gradbenih dejavnosti

»V sindikatih, ki delujemo na področju gradbeništva, že vrsto let opozarjamo na nujnost sprememb na področju javnih naročil, ki bi morala v bistveno večji meri upoštevati socialne kriterije za izbor izvajalcev, zlasti zavezanost delodajalcev kolektivnim pogodbam in spoštovanju delovnopravne zakonodaje. Opozarjamo tudi na nujnost vzpostavitve paritetnih skladov po vzoru številnih drugih evropskih držav in na ukrepe, s katerimi je treba preprečiti socialni dumping v gradbeništvu, vključno z omilitvijo pogojev za razširitev kolektivne pogodbe,« je povedal **Oskar Komac** iz Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije. V sindikatih pozdravljamo določilo Zakona, da se v postopkih Javnega naročanja obvezno uporabljajo smernice Evropske unije, ki izločajo ponudnike iz tretjih držav, ki nimajo podpisanega sporazuma o izvajanju investicij v EU, konkretno sta to npr. Turčija in Kitajska.

Domači ponudniki so bili po kolektivni pogodbi dolžni izplačevati višje plače svojim zaposlenim, medtem ko so lahko konkurenčna podjetja iz tujine izplačevala nižje plače. Z novim amandmajem je to v veliki meri urejeno. Ukrepi, ki jih sprejemajo so pomembni. Ob tem se je vprašal, kdo je tu nor, da bi davkoplačevalski denar porabljal na tisoče kilometrov stran.

»V postopkih javnega naročanja pomembnih investicij so vsi gradbeni izvajalci in podizvajalci v dejavnosti gradbeništva zavezani k uporabi veljavne Kolektivne pogodbe gradbenih dejavnosti z enakimi pravicami za zaposlene, kot jih imajo zaposleni pri zavezancih Kolektivne pogodbe gradbenih dejavnosti,« je dodal Oskar Komac.

V sindikatih namreč ne podpirajo prakse izbora po kriteriju najnižje cene, ki je vbila pogosto uporabljena v postopkih javnega naročanja v Sloveniji, zlasti če nižja cena temelji na nižji ceni dela, ki ne upošteva pravic po kolektivnih pogodbah. »Novi amandma, s katerim smo apelirali na vlado in druge javne naročnike gradbenih del, zdaj sprejema, da v postopkih javnega naročanja dajo poudarek in prednost socialnim kriterijem. Pomembno je, da se to izvaja ob upoštevanju izbora po načelu najbolj gospodarne ponudbe in ne ponudbe z

najnižjo ceno ob upoštevanju multiplikativnih učinkov za izvajalce izberejo podjetja, ki bodo delo opravila kakovostno, s slovenskimi delavci, katerih raven pravic bodo zagotovljena s Kolektivno pogodbo gradbenih dejavnostim. Pomembna pa je tudi razširjena velja kolektivne pogodbe, potem bodo tudi ti vsi slovenski izvajalci imeli enak položaj in pravice,« je pozval **Franc Niderl**, predsednik Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije.

»Gradbeništvo je v vseh krizah v povezavi z investicijami igralo pomembno vlogo. Ocenjujemo, da bo zdaj enako. Gradbeništvo je dejavnost s številnimi multiplikativnimi učinki, zato pomen te dejavnosti presega zgolj ekonomske kazalce te dejavnosti, temveč se dokazano odraža tudi na številnih drugih, z gradbeništvom povezanih področjih. Gre tudi za dejavnost, v kateri se krize ne odrazijo nemudoma, temveč z zamikom, ko se iztečejo začetni projekti, obseg investicij in novih projektov pa upade, in s tem potegne za seboj tudi gospodarsko aktivnost povezanih dejavnosti,« je poudaril **Jakob Počivavšek**, predsednik konfederacije sindikatov Slovenije Pergam.

»Cestno gospodarstvo je za posameznika in družbo pomemben vsak dan, investicijski cikel vlade pa ne zajema tega področja. Upamo, da se bo to popravilo, saj so investicije bistveni del tega programa, da jih čimprej zaženemo,« je strnil **Anton Turk**, predsednik cestnega gospodarstva Slovenije pri Konfederaciji Pergam.

Po epidemiji koronavirusa prihaja kriza, z njo pa brezposelnost. Sindikati poudarjajo, da je tudi zato pomembno, da so v slovenske gradbene projekte vključeni domači izvajalci. Slovensko gradbeništvo se namreč sooča z nelojalno konkurenco tako na trgu gradbenih storitev kot tudi na trgu delovne sile v gradbeništvu, ki jo generira država s svoji dosedanjimi odločitvami. Država pri infrastrukturnih projektih domačim podjetjem in njihovim zaposlenim ne omogoča enakih pogojev v konkurenčni tekmi s podjetji in njihovimi zaposlenimi, ki prihajajo iz tretjih držav. Domači ponudniki so po kolektivni pogodbi dolžni izplačevati višje plače svojim zaposlenim medtem ko smejo konkurenčna podjetja iz tujine izplačevati dosti nižje plače.